

Konferencja szkoleniowa dla nauczycieli i pedagogów „Życie z FAS”

Działania Fundacji FASTRYGA ze
szczególnym uwzględnieniem kampanii
„ZERO ALKOHOLU W CIAŻY”

Piotr Paczulla
Fundacja FASTRYGA,
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
w Zabrzu

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10.

Q Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje .

Q 86 Zespoły wrodzonych wad rozwojowych spowodowane znanymi czynnikami zewnętrznymi.

Q86.0 Płodowy zespół alkoholowy.

FAS (Fetal Alcohol Syndrome)

Zespół umysłowych i fizycznych zaburzeń, które mogą wyrażać się jako opóźnienie umysłowe, dysfunkcja mózgu, anomalie rozwojowe, zaburzenia w uczeniu się i zaburzenia psychologiczne.

FAS jest też jedną z niewielu chorób, których możemy całkowicie uniknąć.

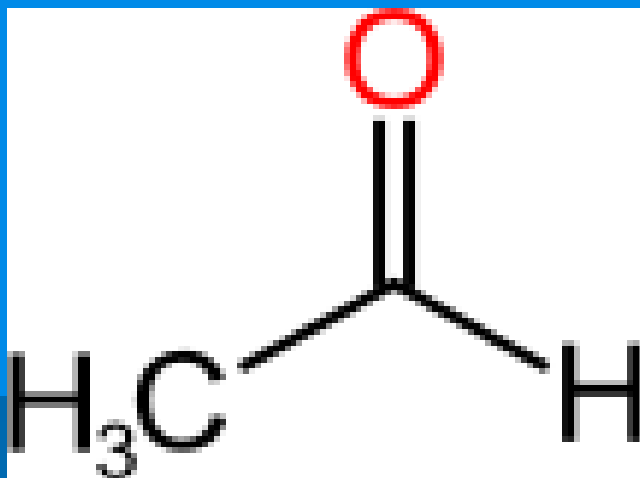
FAS ...

... jest chorobą nieuleczalną, trwa całe życie.

Nie można się wyleczyć z FAS – można natomiast minimalizować jego skutki

Aldehyd octowy to najbardziej toksyczny związek
jaki powstaje w wyniku utleniania alkoholu.

Powoduje on:

- ✓ Obumieranie i śmierć komórek
  - ✓ Zaburza ich migrację
  - ✓ Upośledza wzrost
- ✓ Prowadzi do wad narządów wewnętrznych (serce, nerki, płuca)
- ✓ Uszkadza zewnętrzne części ciała (dysmorfie)
  - ✓ **USZKADZA MÓZG**

Inicjacja alkoholowa młodzieży w Polsce

(dane za PARPA badania ankietowe na młodzieży w ramach Europejskiego Programu Badań Szkolnych na temat Alkoholu i Innych Narkotyków ESPAD)

- ✓ Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną używaną przez młodzież.
- ✓ Do picia napojów alkoholowych przyznaje się ponad 92% uczniów III klas gimnazjalnych i ponad 96% uczniów II klas szkół średnich.
  - ✓ Najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo.
- ✓ Wzrasta częstość picia oraz ilość jednorazowo wypijanego alkoholu przez młodzież.
- ✓ 76% chłopców oraz ponad połowa dziewcząt (62%) uczących się w III klasach gimnazjalnych (15/16-latków) pije alkohol przynajmniej raz w miesiącu.
- ✓ Pod względem rozpowszechniania częstego picia piwa polskie dziewczęta znalazły się **w pierwszej trójce**, a chłopcy w pierwszej piątce **wśród 35 krajów uczestniczących w badaniu**.

Komu jest potrzebna wiedza na temat uszkodzeń typu FASD?

- ✓ Rodzice zastępczy i adopcyjni;
- ✓ Pielęgniarki środowiskowe i położne;
- ✓ Nauczyciele przedszkolni i szkolni;
  - ✓ Pedagodzy;
- ✓ Pracownicy Poradni Psychologicznych;
  - ✓ Pracownicy socjalni;
  - ✓ Kuratorzy;
- ✓ Pracownicy świetlic środowiskowych;
  - ✓ ????

Dlaczego ta wiedza jest potrzebna?

- ✓ Pozwala na zrozumienie zachowań dziecka;
- ✓ Pozwala na zbudowanie systemu wsparcia dla dziecka i jego rodziny;
- ✓ Pomaga w niwelowaniu skutków zaburzeń społecznych i emocjonalnych;
- ✓ Daje narzędzia do pracy z dzieckiem;
- ✓ Pozwala dziecku na poprawne funkcjonowanie w życiu.

Fundacja FASTRYGA – podstawowe dane

- ✓ Fundacja FASTRYGA powołana została do życia w czerwcu 2009 r.
- ✓ Data założenia -19 marca 2010 r.
- ✓ Siedziba Fundacji – Lędziny ul. Hołodunowska 70 A województwo śląskie
- ✓ Prezes Fundacji FASTRYGA Małgorzata Klecka
  - ✓ www.fas.edu.pl

Cele Fundacji FASTRYGA

Kontynuowanie działań na rzecz osób, a w szczególności dzieci i młodzieży, która w okresie rozwoju płodowego doznała zaburzeń rozwojowych spowodowanych alkoholem, narkotykami i innymi substancjami szkodliwymi dla rozwoju płodu.

Fundacja FASTRYGA – MISJA

- ✓ Prowadzenie działalności badawczej, naukowej, dostosowywanie do polskich warunków narzędzi przydatnych we wczesnej diagnostyce FASD.
  - ✓ Rozwijanie i rozpowszechnianie metod terapii, niesienie pomocy socjalnej tym osobom, które na skutek FASD nie są w stanie samodzielnie żyć i funkcjonować.

Światowy Dzień FAS 09.09 godz. 09:09

WYJAZDOWE WARSZTATY DLA DZIECI I ICH OPIEKUNÓW

W tym roku przewidziane są II edycje warsztatów w miejscowości Poraj w Ośrodku Wypoczynkowym „Leśna Radość” .

Weźmie w nich udział około 80 dzieci oraz 40 rodziców

PROGRAM DLA INSTRUKTORÓW „FAstryga” od 2001 roku

Tworzenie i budowa zaplecza dla przyszłych
działań dotyczących rodzin i dzieci
z Alkoholowym Zespołem Płodowym.

DODATKOWE DZIAŁANIA

- ✓ Współpraca z Kliniką Psychiatrii i Psychoterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego;
- ✓ W zakresie walidacji 4 cyfrowego kwestionariusza FASD współpraca z Uniwersytetem Waszyngtońskim w Seattle;
- ✓ Trwają negocjacje dotyczące wejścia Fundacji FASTRYGA do Międzynarodowego Konsorcjum Badawczego CIFASD (Collaborative Initiative on Fetal Alcohol Spectrum Disorders) .

KAMPANIA EDUKACYJNO -MEDIALNA „ZERO ALKOHOLU W CIAŻY”

W okresie od 19 sierpnia
2010 roku do 18 listopada
2010 roku Fundacja
FASTRYGA
przeprowadziła kampanię
która została
sfinansowana przez
Miasto Katowice.

„ZERO ALKOHOLU W CIAŻY”

Kampania była podzielona na dwie części.

Miała charakter otwarty

i była skierowana do wszystkich mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej, kobiet i rodzin z dziećmi.

Jej główne hasło brzmiało:

***Nawet najlepsze geny można
przepić***

Twarze kampanii

ROZPOCZĘCIE KAMPANII

Dnia 09.09.2010 roku w Łędzinach w Urzędzie Miasta Łędziny podczas konferencji pn.: „*Wspieranie rozwoju dziecka z zaburzeniami rozwojowymi typu FASD – Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych*” w ramach X Obchodów Światowego Dnia FAS zaprezentowany został spot reklamowy oraz narzędzia kampanii.

Z ramienia Urzędu Miasta Katowice głos zabrała Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej.

Uczestnikami konferencji byli reprezentanci instytucji pomocowych, organizacji pozarządowych oraz rodzice zastępczy i adopcyjni z całej Polski.

CZĘŚĆ MEDIALNA

Dnia 16.09.2010 roku o godz. 11.00 odbyła się w Urzędzie Miasta Katowice Konferencja Prasowa. Była ona przygotowana we współpracy z Urzędem Miasta Katowice.

Informacja o konferencji skierowana była do lokalnych mediów, rozgłośni radiowych, dzienników, portali internetowych. Każdy z uczestników Konferencji Prasowej otrzymał bezpłatny pakiet materiałów informacyjnych i promujących Kampanię, w tym spot reklamowy.

Informacja na temat kampanii została również zamieszczona na stronach internetowych Urzędu Miasta Katowice, Fundacji Fastryga i innych instytucji społecznych miasta Katowice.

SPOT REKLAMOWY

- ✓ Przygotowaniem i nagraniem spotu reklamowego zajęła się firma „Dream Events”;
- ✓ Spot zrealizowano na trwałym i możliwym do kopiowania nośniku edukacyjno – medialnym (płyta CD);
- ✓ Spot reklamowy pokazany został m.in. na konferencji w ramach X Obchodów Dnia FAS, podczas warsztatów dla grona pedagogicznego, w szkołach, w ramach zajęć edukacyjnych, na facebook, stronach internetowych, konferencjach szkoleniowych dotyczących tematyki FASD w całej Polsce oraz poza jego granicami (Słowacja).

CZĘŚĆ EDUKACYJNA

- ✓ ulotki w formacie A5 (20.000 sztuk);
- ✓ foldery reklamowe formatu A5 (8 str.) (1.000 sztuk);
- ✓ plakaty informacyjne formatu B3 (500 sztuk);
- ✓ butony (przypinki) z hasłem reklamowym (500 sztuk).

Co się stanie, jeśli piłam alkohol w nieświadomości, że jestem w ciąży?

Jeśli tylko podejrzewasz, że jesteś w ciąży, natychmiast zaprzestań picia alkoholu. Szanse na urodzenie zdrowego dziecka znacznie wzrastają w chwili, w której przestaniesz pić.

Co możesz zrobić, aby zapobiec powstawaniu FAS?

Jeśli jesteś w ciąży – nie pij alkoholu.
Jeśli planujesz zająć w ciąży – nie pij alkoholu.
Jeśli podejrzewasz, że jesteś w ciąży – natychmiast przestać pić.
Jeśli nie kontrolujesz swojego picia – porozmawiaj z kimś, do kogo masz zaufanie i poproś o specjalistyczną pomoc.
Z pomocą innych ludzi możesz przestać pić i zapewnić swojemu dziecku lepszy start.

Ostrzegaj innych
Jeśli któraś z Twoich znajomych jest w ciąży, zachęć ją do zachowania abstynencji i wyjaśnij, dlaczego to jest tak ważne.

I Ty możesz zapobiec powstawaniu FAS u dzieci, wszyscy możemy.

FAS w pigułce
Alkohol uszkadza płód bardziej, niż jakikolwiek inny narkotyk.

Broszura ta powstała dzięki współpracy Fundacji FAS TRYGA z Urzędem Miasta Katowice, w ramach kampanii edukacyjno-medialnej "Zero alkoholu w ciąży"

Więcej informacji:
FUNDACJA FAS TRYGA
u. Hołdunowska 70A
43-143 Łędziny
tel. 032-2167917
www.fas.edu.pl

KATOWICE

Kampania sfinansowana w całości ze środków Miasta Katowice

Projekt broszury i wykonanie: M.Malek
Zdjęcia: M.Malek

CZĘŚĆ EDUKACYJNA

W dniu 23 września 2010 roku w Szkole Podstawowej nr 1 w Katowicach przeprowadzono 8 – godzinne (9.00 – 16.00) szkolenie - warsztat dla pedagogów, psychologów szkolnych oraz nauczycieli wychowania w rodzinie szkół ponadgimnazjalnych i 2 szkół gimnazjalnych miasta Katowice. Celem warsztatu było przybliżenie wiedzy o FASD. Udział w spotkaniu wzięły 22 osoby.

- ✓ W okresie od 5 do 29 października 2010 roku czterech Edukatorów FAS przeprowadziło w 29 szkołach (27 szkołach ponadgimnazjalnych i 2 szkołach gimnazjalnych) dwugodzinne warsztaty profilaktyczno – edukacyjne dla młodzieży.

W warsztatach tych w sumie udział wzięło 1735 młodych ludzi.

WNIOSKI

- ✓ Małe grupy;
- ✓ Włączenie lokalnych mediów;
- ✓ Cykliczność;
- ✓ Ankiety ewaluacyjne (duża ilość sugestii z tzw. „pierwszej ręki”);
- ✓ Zajęcia edukacyjne + ulotki + plakaty + spot jako całość.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

